

A fogyatékosági támogatás

1998. évi XXVI. törvény 22. § A fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

A jogosulti kör meghatározása

23. § (1) Fogyatékosági támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos, az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású személy, továbbá a magyar hatóság által menekültként, illetve hontalanként elismert személy jogosult, akinek

a) segédeszkővel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes (látási fogyatékos),

b) hallásvesztesége olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszkővel sem képes, feltéve, hogy

ba) halláskárosodása 25. életévének betöltését megelőzően következett be, vagy

bb) halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad (hallási fogyatékos),

c) értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt közép súlyos vagy annál nagyobb mértékű (értelmi fogyatékos),

d) állapota a személyiség egészét érintő fejlődés átható zavara miatt, az autonómia-tesztek alapján súlyosnak vagy közép súlyosnak minősíthető,

e) a mozgásrendszer károsodása, illetőleg funkciózavara miatt helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy a külön jogszabály szerinti mozgásszervi betegsége miatt állapota segédeszkővel eredményesen nem befolyásolható (mozgásszervi fogyatékos),

f) az a)-e) pontban meghatározott súlyos fogyatékoságok közül legalább két fogyatékosága van (halmozottan fogyatékos),

g) hallásvesztesége olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszkővel sem képes és az a), c)-e) pontok valamelyikében megjelölt egyéb fogyatékosága is van (halmozottan fogyatékos),

és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatásra jogosult

 a) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmvtv.) szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy,

amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmvtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik, és az e törvényben meghatározott feltételeknek megfelel, valamint

b) a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK tanácsi rendelet jogosulti körébe tartozó, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmvtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik, és az e törvényben meghatározott feltételeknek megfelel.

(3) Fogyatékosági támogatásra nem jogosult az a súlyosan fogyatékos személy, aki

a) vakok személyi járadékában,

b) magasabb összegű családi pótlékban

részesül.

(4) Megszűnik a fogyatékosági támogatásra való jogosultság, ha

a) a súlyosan fogyatékos állapot nem áll fenn;

b) a fogyatékos személy a felülvizsgálaton nem jelenik meg és a távolmaradását nem igazolja;

c)

👉 (5) Ha a jogosult három hónapot meghaladó időtartamra távozik az Európai Unió tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államnak, illetve annak az államnak a területére, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez, az ellátás részére a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK tanácsi rendeletben foglaltakra figyelemmel, külön jogszabályban meghatározottak szerint kerül továbbfolyósításra. Amennyiben a jogosult az előbbi körbe nem tartozó államba távozik három hónapot meghaladó időtartamra, távolléte alatt az ellátás szünetel.

👉 (6) Ha a támogatásra való jogosultság a fogyatékos személy halála miatt szűnik meg, az elhalálozás hónapjára járó támogatást a vele közös háztartásban együtt élt közeli hozzátartozó, ennek hiányában az örökös veheti fel a halál napjától vagy a hagyatéki átadó végzés jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül.

A fogyatékosági támogatás mértéke

23/A. § (1) A fogyatékosági támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének

a) 65%-a a 23. § (1) bekezdésének a)-e) pontja szerinti esetekben, kivéve az e § b) pontjában megjelölt eseteket,

b) 80%-a,

ba) a 23. § (1) bekezdésének f) és g) pontja szerinti esetben,

bb) a 23. § (1) bekezdésének a), c)-e) pontjában foglalt esetekben, feltéve, hogy a súlyosan fogyatékos személynek az önkiszolgálási képessége teljesen hiányzik.

(2) Ha a vakok személyi járadékában részesülő látási fogyatékos személy fogyatékosági támogatásra tart igényt, őt a fogyatékosági támogatás a vakok személyi járadékának megszüntetését követően

a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti összegben illeti meg, ha önkiszolgálási képességének vizsgálatát nem kéri;

b) az (1) bekezdés b) pontja szerinti összegben illeti meg, ha önkiszolgálási képességének hiányát megállapítják.

Hatásköri, eljárási szabályok

23/B. § (1) A fogyatékosági támogatás megállapítására irányuló eljárás igénybejelentésre indul. A fogyatékosági támogatás megállapítása a kincstár hatáskörébe tartozik.

(2) A 23. § (2) bekezdésében meghatározott személy vonatkozásában a fogyatékosági támogatás megállapítása a kincstár hatáskörébe tartozik.

(3)

(4) Ha a fogyatékosági támogatásra irányuló igényt azért utasították el, mert az igénylő nem súlyosan fogyatékos, az elutasító határozat jogerőre emelkedését követő egy éven belül előterjesztett újabb igénybejelentésre a bizonyítási eljárást csak abban az esetben kell lefolytatni, ha az orvos igazolja, hogy az igénylő állapota az elutasítás óta rosszabbodott; egyébként - a jogszabályváltozás esetét kivéve - az igényt el kell utasítani.

23/C. § (1) A súlyosan fogyatékos állapot megállapítását az orvosszakértői szerv végzi.

(2) A súlyosan fogyatékos állapot fennállását - ha a szakvélemény eltérően nem rendelkezik - öt évenként az orvosszakértői szerv felülvizsgálja.

23/D. § (1)

(2) Az orvosszakértői szerv a szakvéleményét a megkereséstől számított negyven napon belül köteles előterjeszteni. Az eljáró hatóság az orvosszakértői szerv szakvéleményének megérkezéséig az eljárást felfüggeszti.

(3) A fogyatékosági támogatásban részesülő, illetve annak gondnoka a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül köteles értesíteni a kincstárat.

(4) Ha a támogatásra vonatkozó igényt jogerősen megállapítják, az ellátás az igény benyújtásától esedékes.

(5) A fogyatékosági támogatás iránti igény érvényesítésével kapcsolatos valamennyi eljárás illeték- és költségmentes.

A fogyatékosági támogatás folyósítása, finanszírozása, a jogalap nélkül felvett ellátás visszafizetése

23/E. § (1) A fogyatékosági támogatást a kincstár folyósítja.

(2) A bentlakásos intézményben lakó súlyosan fogyatékos cselekvőképtelen személy ellátását az intézmény vezetőjének kell folyósítani. Az intézmény vezetője a jogosult személy fogyatékosági támogatását az intézmény költségvetésétől elkülönítetten kezeli és biztosítja a személyre szóló felhasználást.

(3) A fogyatékosági támogatás teljes fedezetét a központi költségvetés biztosítja.

(4) Jogalap nélkül veszi igénybe a fogyatékosági támogatást az a személy, aki

a) arra nem jogosult, vagy

b) kevesebb összegre jogosult, mint amelyet számára folyósítottak.

(5) Az, aki a fogyatékosági támogatást jogalap nélkül vette fel, köteles azt visszafizetni, ha erre a felvételtől számított harminc napon belül írásban kötelezték.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott idő elteltével a jogalap nélkül felvett fogyatékosági támogatást attól lehet visszakövetelni, akinek az ellátás felvétele felróható, feltéve, hogy az ellátás megszűnésétől számított kevesebb mint három év telt el.

(7) Ha a fogyatékosági támogatást jogalap nélkül igénybe vett személy igazolja, hogy tartozásának azonnali vagy egyösszegben való megfizetése családi, jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire való tekintettel magának vagy a tartásra szoruló hozzátartozónak aránytalanul súlyos anyagi megterhelést jelentene, részére a kincstár legfeljebb tizenkét hónapi halasztást engedélyezhet, illetőleg azt, hogy a tartozást harminchat hónapon belül részletekben fizesse meg.

 (8) Aki a jogosult halála esetén a kiutalt fogyatékosági támogatást jogalap nélkül vette fel, köteles azt visszafizetni, ha erre írásban kötelezték.

A nyilvántartásra, adatvédelemre vonatkozó rendelkezések

23/F. § (1) A kincstár a fogyatékosági támogatásra való jogosultság megállapítása, az ellátás biztosítása céljából nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza

a) a jogosult természetes személyazonosító adatait;

b) a jogosult állampolgárságát, illetőleg bevándorolt, letelepedett vagy menekült jogállását;

c) a jogosult belföldi lakó és/vagy tartózkodási helyét;

d) a jogosultsági feltételekre és az azokban bekövetkezett változásokra vonatkozó adatokat;

e) a fogyatékosági támogatás megállapítására, megváltoztatására és megszüntetésére vonatkozó döntést;

f) a felülvizsgálat időpontját,

g) a jogosult Társadalombiztosítási Azonosító Jelét (TAJ szám).

(2) A kincstár a nyilvántartásból adatot törvény alapján adatkezelésre jogosult szervnek - a felhasználás céljának és jogalapjának egyidejű megjelölésével - jogszabályban meghatározott módon szolgáltathat.

(3) A nyilvántartásból a fogyatékosági támogatásra való jogosultság megszűnésétől számított öt év elteltével törölni kell az adott személyre vonatkozó adatokat.

(4) Az e törvény felhatalmazása alapján nyilvántartást vezető szervek a nyilvántartásban kezelt adatokat személyes azonosító adatok nélkül statisztikai célra felhasználhatják, illetőleg azokból statisztikai célra adatot szolgáltathatnak. Az e törvény alapján elrendelt adatkezelésre és az adatok védelmére egyebekben a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény, valamint az egészségügyi adatkezelésre vonatkozó törvény rendelkezései az irányadók.